

Modell av Rydebäcks Gård, tillverkad av Felix Johansson, finns utlånad till Rydebäcks Museum. Vi söker en sponsor som är villig att köpa in modellen och donera den till museet.

Om Rydebäcks Gård

Rydebäcks tegelbruk (dåvarande *Tegeladen*) började sin produktion under den danska kungen Christian IV:s tid. Det växte och frodades under drygt 200 år och under 1700-talet etablerades en jordbruksverksamhet vid sidan om tegelbruket. 1845 köptes verksamheterna upp av en tysk sjökapten, Carl Holtfreter. Det sägs att han fick sina pengar genom sjöröveri. Han kom närmast från Köpenhamn med sin danska hustru, Anne Marie. De bodde först i Gammelgården medan han drev tegelbruket parallellt med jordbruket och planerade byggandet av Rydebäcks Gård. Gården färdigställdes 1854 och Holtfreter flyttade in med sin hustru och fem barn. Tre barn till föddes under de kommande sex åren.

Tegelproduktionen utökades och som mest fanns det sju ugnar strax norr om Gammelgården.

Men under 1860-talet byggdes två nya tegelbruk – ett på Rya och ett på Nytorp ovanpå Fortuna. Dessa konkurrerade ut Rydebäcks tegelproduktion. Holtfreter kom sedan på obestånd och blev 1880 tvungen att sälja sitt Rydebäck till en dansk änkefru, Wilhelmina Heise.

En kulturell glansperiod. Änkan var tidigare gift med den danska kompositören Peter Heise och med henne flyttade hela den danska kultureliten in på gården vid jultid och under sommarhalvåret. Det förändrades från att vara ett ganska kallt och trist ställe till ett som sjöd av liv. Änkan gifte aldrig om sig. Jordbruket drevs vidare och den stora kvarnen som byggdes under Holtfreters tid intill allén, närmare Landskronavägen, fortsatte att mala gårdens säd. Moster Wille, som hon kallades, hade stora kun-

skaper om medicinska växter och hon var en stor filantrop. Hon dog 1912.

Betydelsefullt lantbruk. Gården ärvdes av brorsonen, hovjägmästare Christoffer Hage, och jordbruket utökades ytterligare genom inköp av smågårdar runt omkring. Från att vara en gård med mycket slit-samt arbete ute på åkrarna gjorde traktorerna sina intåg medan hästarna jobbade vidare. Huset fick 1930 nya trappor på fram- och baksidan. Gården hade värmts av kakelugnar fram till 1940-talet då dessa ersattes av centralvärme.

Christoffer Hage dog 1947 och gården hyrdes då ut av hans sterbhus 1948 till Greve Gösta Wachtmeister som bodde där fram till 1975. Gården och marken hade under tiden, 1963, sålts till byggkonsortiet Sulcus och Göran Bengtssons AB och 1966 flyttade de första Rydebäcksborna in i sina nybyggda hus. Nils Limås anställdes av Gösta Wachtmeister 1960 för att sköta om lantbruket. Han bodde i Gammelgården och drev jordbruket vidare när Wachtmeister flyttade ut, ända fram till början av 1990-talet. Rydebäcks Gård fick en tillfällig hyresgäst efter Gösta Wachtmeister men började förfalla.

Den nuvarande ägaren. Många turer senare köptes fastigheterna 1997 av Stefan Hjertmer. Han har återställt gården med varsam hand och Rydebäcks gård är nu **K-märkt** och längorna är **k-märkta**. Renoveringsarbetet och upprustningen har skett i samråd med Riksantikvarieämbetet. Stefan har redan upprustat det gamla grisahuset där restaurang Tegel finns tillsammans med Galleri Bruket och Rydebäcks Museum. Stefan är nu i gång med restaurering av den södra längan.